Til kontrollutvalget i Bindal kommune –
Gudrun Fossem, leder
Gunnhild Gutvik, nestleder
Terje Moe, medlem
Siv Olsen, medlem
Paul Arne Gaupen, medlem

Gjenpart går til:
Ordfører (jf. kommuneloven § 6-1)[1]
Kommunerevisjonen (jf. kommuneloven § 24-3)[1]
Kommunedirektør (til orientering – jf. kommuneloven § 13-1)[1]

Distribusjon pr. epost
Saksbehandler:
Sekretariatsleder
Tobias Langseth

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

I samråd med utvalgets leder innkalles herved til møte som følger;

Dato: **Mandag 30. november**
Tid: **kl. 12:00 – 15:00**
Sted: Rådhuset på Terråk

Til behandling:

Sak 14/2020 – Gjennomgang revisjonsstrategi
Sak 15/2020 – Møteplan for 2021
Sak 16/2020 – Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll fremover [diskusjon]
Sak 17/2020 – Aktuelle orienteringer fra sekretariatet
Sak 18/2020 – Eventuelt

Forfall meldes pr. telefon 909 62 145 eller epost.

Sandnessjøen 20.11.2020

Tobias Langseth (sign)
Sekretariatsleder

[1]Utdrag fra kommuneloven:

§ 6-1. Ordførerens myndighet og oppgaver

Ordføreren har møte-, tale- og forslagsrett i alle kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer unntatt kommune- og fylkesråd og organer under dem. I kontrollutvalget har ordføreren likevel bare møte- og talerett. Ordføreren har bare stemmerett i organer der han eller hun er valgt medlem. Ordføreren kan la et annet medlem av kommunestyret eller fylkestinget representere seg i de organene som han eller hun ikke er medlem av.

§ 13-1. Kommunedirektør. Myndighet og oppgaver

Kommunedirektøren har møte- og talerett i alle kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget. Kommunedirektøren kan la en av sine underordnete utøve denne retten på sine vegne.

§ 24-3. Revisors møterett, opplysningsplikt mv.

Oppdragsansvarlig revisor eller hans eller hennes stedfortreder har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Revisoren har rett til å få uttalelsene sine protokollert. Møteretten gjelder likevel ikke når en sak som angår en revisors tilsettingsforhold behandles.

Til kontrollutvalget i Bindal kommune Sandnessjøen 20.11.2020

Saksbehandler:
Sekretariatsleder
Tobias Langseth

SAK 14/2020: GJENNOMGANG REVISJONSSTRATEGI

1: Innledning og bakgrunn

Revisor har tatt initiativ til å holde en muntlig orientering for kontrollutvalget om revisjonsstrategi, herunder om det er spesielle forhold som utvalget bør være kjent med.

2: Kontrollutvalgets oppgaver og rolle

Kontrollutvalgets oppgave er i denne omgang i hovedsak å danne seg et inntrykk av arbeidet med finansiell revisjon, jfr. bestemmelsene i forskrift om kontrollutvalg og revisjon:

> **§ 3. Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon**
>
> Kontrollutvalget skal holde seg **løpende orientert** om revisjonsarbeidet og **påse** at
>
> a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
>
> b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instrukser og avtaler med revisor
>
> c) regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3.
>
> Kontrollutvalget skal **uttale** seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene **før** formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.
>
> Kontrollutvalget skal påse at **regnskapsrevisorens påpekinger** etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

3: Sekretariatets vurderinger

Det henvises her til revisors redegjørelse i møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar revisors muntlige orientering om revisjonsstrategi til etterretning.

Til kontrollutvalget i Bindal kommune Sandnessjøen 20.11.2020

Saksbehandler:
Sekretariatsleder
Tobias Langseth

SAK 15/2020: MØTEPLAN FOR 2021

1: Innledning og bakgrunn

Av ulike årsaker ønsker de fleste kontrollutvalg å fastsette en møteoversikt.

2: Sekretariatets utkast til møteplan

Erfaringsmessig vil det som hovedregel være behov for minst 4 faste møter pr. år. I tillegg innkalles møter etter behov. Koordinering med andre kommuner og kontrollutvalg i samme geografiske område kan til en viss grad være ressurseffektivt med hensyn til møtedeltakelse som innebærer tidkrevende reisevirksomhet. Eksempelvis fra revisors side.

PLAN 2021	Bindal
Møte 1	1. mars
Møte 2	25. mai
Møte 3	20. september
Møte 4	22. november

Tidspunkt er vanligvis 12:00–15:00, og møtested vil normalt sett være rådhuset på Terråk.

Aktuelle temaer/saker til behandling på møtene vil kunne være:

- Kontrollutvalgets årsrapport
- Møteplan for neste år
- Gjennomgang av revisjonsstrategi
- Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning
- Nummererte brev
- Uttalelse forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen
- Oppfølging av regnskapsrevisors påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9
- Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Rapporter fra gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Budsjett for kontrollarbeidet i kommunen
- Orienteringer fra administrasjonen
- Enkeltstående kontrollsaker

3: Oppsummering og avslutning

Møteplan for 2021 fastsettes etter nærmere drøfting i kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

Forslaget til møteplan fastsettes som fremlagt [med de endringer som ble besluttet i møtet].

Til kontrollutvalget i Bindal kommune Sandnessjøen 20.11.2020

Saksbehandler:
Sekretariatsleder
Tobias Langseth

SAK 16/2020: FORVALTNINGSREVISJON/EIERSKAPSKONTROLL FREMOVER

Innledning og bakgrunn

I følge ressursoversikt utarbeidet av Revisjon Midt-Norge, er det aktuelt å foreta bestilling av et nytt prosjekt i løpet av 2. kvartal 2021. Prosjektet «Plan- og bygningsloven» [saksbehandlingstid og praktiseringen av dispensasjoner, tilsyn og ulovlighetsoppfølging] er under arbeid, og forventes levert 1. kvartal 2021. Jf. vedlegg 1.

Utgangspunktet er fastsatt plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll [jfr. vedlegg 2]. Kontrollutvalget har fått fullmakt til å foreta endringer. Dermed er det mulig å avvike fra plan for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll, dersom det fremstår som formålstjenlig.

Sekretariatets vurderinger

Planverket gir uttrykk for en prioritering av arbeidet med forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, men planene sier normalt sett ikke noe om i hvilken rekkefølge prosjektene bør gjennomføres.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll handler, litt forenklet sagt, om å undersøke hvordan kommunen forvalter sitt eierskap i selskaper, typisk hel- eller deleide interkommunale selskaper og aksjeselskaper. Kriteriene vil her normalt sett være anerkjente prinsipper for god eierstyring samt kommunens egne forutsetninger [eierstrategi, særskilte vedtak o.l.]. Slike prosjekter kan også inneholde forvaltningsrevisjon, med problemstillinger knyttet til selskapets virksomhet [drift, forvaltning etc.].

Oppsummering og avslutning

Temaet tas opp til diskusjon på førstkommende møte i kontrollutvalget, slik at utvalget drøfter hvilket prosjekt med tilhørende problemstillinger som er mest aktuelt på kort sikt. Dette vil kunne danne grunnlag for et senere bestillingsvedtak, og at revisors utarbeider forslag til prosjektplan.

Lenke til søkemotor, som gir tilgang til om lag 4.000 rapporter utarbeidet for norske kommuner:

https://www.forvaltningsrevisjon.no/

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har i møtet drøftet arbeidet med forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll fremover. Sekretariatet følger opp saken med basis i de signaler og føringer som fremkom i møtet.

Vedlegg –
1: Prosjektplan for «Plan- og bygningsloven»
2: Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll [særutskrift]
3: Risiko- og vesentlighetsvurdering

Appendiks 1 – Utdrag fra kommuneloven

§ 23-3. Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

§ 23-4. Eierskapskontroll

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

FORVALTNINGSREVISJON

Plan- og bygningsloven

Saksbehandlingstid og praktiseringen av dispensasjoner, tilsyn og ulovlighetsoppfølging

PROSJEKTPLAN

Bindal kommune

August 2020

Fr 1137

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	**1. Saksbehandlingstid** - Hva er årsaken(e) til at saksbehandlingstiden ikke overholdes[1]? **2. Dispensasjon** - Fatter kommunen dispensasjonsvedtak i tråd med regelverket? **3. Tilsyn og ulovlighetsoppfølging** - Foretar kommunen tilsyn og ulovlighetsoppfølging i tråd med regelverket?
Kilder til kriterier	- Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter - Veiledere, rundskriv, tolkningsuttalelser eller andre hjelpedokumenter til regelverket - Avgjørelser av andre eksterne organer som sivilombudsmannen, domstolene mv.
Metode	- Intervju, dokument-/mappegjennomgang, evt spørreundersøkelse
Tidsplan	Her presenteres overordnet tidsplan; eks • 270 timer • Første kvartal 2021

[1] Problemstilling 1 er beskrivende og det vil ikke bli utledet revisjonskriterier for denne problemstillingen. For problemstilling 2 og 3 vil det bli utledet revisjonskriterier.

Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Johannes O. Nestvold, e-post: johannes.nestvold@revisjonmidtnorge.no Prosjektmedarbeider: Anna Karlsen Dalslåen, e-post: anna.dalslaen@revisjonmidtnorge.no Styringsgruppe: • Eirik Gran Seim, • Arve Gausen • Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet, jf. egenerklæringsskjema.
Kontaktperson i Bindal kommune	Rådmann i Bindal kommune eller den som rådmannen delegerer

2 MANDAT

I dette kapittelet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

2.1 Bestilling

Revisor oppfatning er at bestillingen foretas på grunnlag av *plan for forvaltningsrevisjon, 2016-2019*, som ble vedtatt av kommunestyre i Bindal kommune den 15.12.16, sak PS 100/16. Av planen fremgår det at revisjon av større byggeprosjekter kan være et relevant tema aktuelt for revisjon.

Sekretær for kontrollutvalget i Bindal kommune har i e-post til fagansvarlig for forvaltningsrevisjon i Revisjon Midt-Norge SA oppfattet bestillingen til å omfatte følgende tre temaer innenfor tjenesteområdet byggesak:

1. Overholdelse av tidsfrister ved behandling av byggesaker
2. Vurdering av dispensasjonspraksis
3. Tilsynsarbeid og ulovlighetsoppfølging

Av helhetlig risiko- og vesentlighetsanalyse per 31.12.2019 gjennomført av Revisjon Midt-Norge SA er det foretatt en analyse av foreliggende risikoer for byggesaksområdet i Bindal kommune. Av analysen fremgår det at gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesak med 12 ukers frist gikk opp fra 30 til 77 dager i perioden 2016-2018. i 2018 lå behandlingstiden for saker med 12 ukers frist betydelig over saksbehandlingstiden for kommuner i KOSTRA-gruppe 5 og alle kommuner, unntatt Oslo. Ytterligere henvises det til at statistikk fra KOSTRA viser at kommune i perioden 2016-2018 hatt en betydelig økning i innvilgede saker som skjer gjennom dispensasjon. I 2018 var denne andelen om lag 13 prosentpoeng høyere enn tilsvarende andel i KOSTRA-gruppe 5, og 11 prosentpoeng høyere enn kommuner i landet, unntatt Oslo. Revisor har på dette grunnlaget vurdert risiko for tjenesteområdet *byggesak* som «høy».

Revisors oppfatning er at bestillingen gjøres på bakgrunn av plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019, men at temaet for revisjonen er valgt ut fra revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsanalyse fra 2019.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

I plan- og bygningsloven § 21-7 er det gitt frister for kommunens saksbehandling av søknader knyttet til byggetiltak. Her fremgår det at det er 3 ukers saksbehandlingstid for søknader som er i samsvar med loven, planverket og saksbehandlingsreglene i loven. Det er 12 ukers saksbehandlingstid for søknader som *ikke* er i samsvar med loven, planverket og saksbehandlingsreglene i loven, eller dersom søknaden krever dispensasjon. I tilknytning til tilsyn og ulovlighetsoppfølging gjelder egne frister for saksbehandlingen, jfr. plan- og bygningsloven kapitel 25 og 32.

Dispensasjon er nærmere omhandlet i kapittel 19 i plan- og bygningsloven. Dispensasjon er tilfeller hvor bestemmelser i loven eller gjeldende planverk fravikes. Av kapittel 19 fremgår krav til innvilgelse av dispensasjoner, dette blant annet som krav til nabovarsling, høring til statlige og regionale myndigheter og vurderingen av fordeler og ulemper ved et tiltak.

Av kapittel 25 i loven fremgår kommunens plikt til å føre tilsyn i byggesaker, mens i kapittel 32 pålegges kommunen en plikt til å forfølge ulovligheter. Ulovligheter vil i denne sammenhengen være overtredelser av bestemmelser gitt i eller i medhold av loven. Eksempelvis at det ikke er søkt om nødvendig tillatelse før tiltak iverksettes, eller at tiltak ikke er samsvar med vedtaket som er fattet. I de respektive kapitlene som er nevnt overfor er det også gitt føringer for hvordan kommunen skal håndheve sin plikt til tilsyn- og ulovlighetsoppfølging.

2.3 Hvordan kommunen organiserer de aktuelle oppgavene som er tema for prosjektet

Bindal kommune er ifølge beskrivelser i *helhetlig risiko- og vesentlighetsvurdering* for kommunen, organisert etter sektormodellen. Kommunen har 3 sektorer: Oppvekst og kultur, helse og velferd og plan og utvikling. Plan og utviklingssektoren er delt inn i iblant annet *tekniske tjenester* hvor *byggesak* inngår som en av tjenestene.

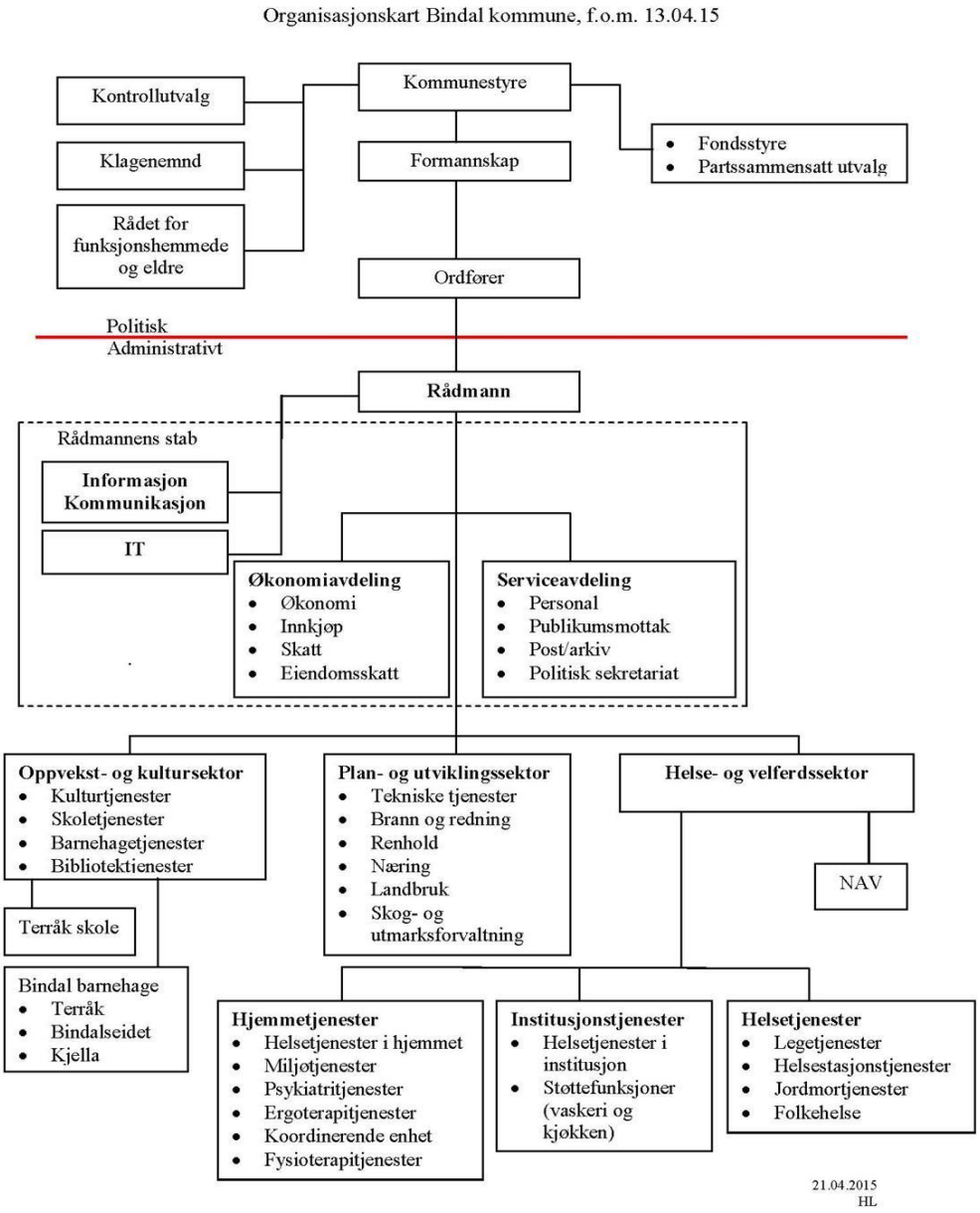

3 PROSJEKTDESIGN

I kapittel 3 vil revisor avgrense prosjektet og gå nærmere inn på problemstillingene i prosjektet. Revisjonskriteriene vil bli gjennomgått og metode for innsamling av data vil bli beskrevet.

3.1 Avgrensing

Revisor vil ikke ta for seg alle lovbestemmelser eller sider av regelverket knyttet til de aktuelle problemstillingene, men forbeholder seg retten til å innbefatte de bestemmelser som vurderes som mest sentrale i denne sammenhengen.

3.2 Problemstillinger

4. **Saksbehandlingstid**
   - Hva er årsaken(e) til at saksbehandlingstiden ikke overholdes[2]?

5. **Dispensasjon**
   - Fatter kommunen dispensasjonsvedtak i tråd med regelverket?

6. **Tilsyn og ulovlighetsoppfølging**
   - Foretar kommunen tilsyn og ulovlighetsoppfølging i tråd med regelverket?

3.3 Kilder til kriterier

Kilder til revisjonskriterier vil være:

- Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter
- Veiledere, rundskriv, tolkningsuttalelser eller andre hjelpedokumenter til regelverket
- Avgjørelser av andre eksterne organer som sivilombudsmannen, domstolene mv.

3.4 Metoder for innsamling av data

Revisor vil foreta sine vurderinger og konklusjoner på bakgrunn av innhentet datagrunnlag. Metoder for innsamling av data vil kunne være intervjuer med personer i kommunen som anses

---

[2] Problemstilling 1 er beskrivende og det vil ikke bli utledet revisjonskriterier for denne problemstillingen. For problemstilling 2 og 3 vil det bli utledet revisjonskriterier.

å ha kunnskap om vedtatte problemstillinger, dokumentasjon av kommunens saksbehandling, herunder vedtak i byggesaksbehandlingen. Når det gjelder vedtak vil revisor foreta et utplukk av saker for gjennomgang, dette for en gitt periode av saksbehandlingen. Bruk av spørreundersøkelse vil kunne være aktuelt.

4 VURDERING AV KVALIFIKASJONER OG UAVHENGIGHET

Revisor har vurdert gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen, og bekrefter at den vil bli gjennomført med nødvendige faglige kvalifikasjoner og uavhengighet (RSK 001, 7-9).

Steinkjer, den 24.08.20

Johannes O. Nestvold /s/
Oppdragsansvarlig revisor

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

SÆRUTSKRIFT FRA PROTOKOLL
MØTE I KONTROLLUTVALGET 25.05.2020
BINDAL KOMMUNE

Sak 05/2020 – Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget har i møte 02.03.2020 og 25.05.2020 drøftet revisors risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet, virksomheten i kommunens selskaper samt kommunens eierskap – og legger med basis i denne analysen frem følgende forslag til uprioritert plan for hhv. forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i valgperioden:

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

Kommunens virksomhet

● Kvalitet i skolen [måloppnåelse tidlig innsats og nivå på spesialundervisning]

Merknad:
Prosjekt er aktuelt å gjennomføre i fellesskap med kommunene som deltar i interkommunale samarbeid i skolesektoren.

● Offentlige anskaffelser [regeletterlevelse samt styringen av større bygg- og anleggsprosjekter]

● Kvalitet i barnehagen [regeletterlevelse, måloppnåelse, bemanning, rekruttering og kompetanse]

Virksomheten i kommunens selskaper

● Brukstomta Næringspark AS og Bindal Utvikling AS [måloppnåelse nærings- og omstillingsarbeid]

PLAN FOR EIERSKAPSKONTROLL

● Brukstomta Næringspark AS og Bindal Utvikling AS [etterlevelse anerkjente eierstyringsprinsipper]

Planene for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll skal vedtas av kommunestyret selv.

Kontrollutvalget ber om at kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden, slik at utvalget selv kan foreta de prioriteringer utvalget finner nødvendig for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kommunestyrets delegeringsadgang fremgår av kommuneloven §§ 23-3 og 23-4 tredje ledd.

Kontrollutvalget informerer for ordens skyld om at det er foretatt bestilling av et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til området byggesaksbehandling, jf. sak 06/2020 [kontrollutvalgets møte 25.05.2020].

Kontrollutvalgets forslag [innstilling] til kommunestyrevedtak er ut fra dette:

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i valgperioden.

Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å gjøre endring i planene.

Rett utskrift bekreftes:
Sandnessjøen 25.05.2020
Tobias Langseth (sign.)
sekretariatsleder

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Bindal kommune

pr 13.03.2020

OPPSUMMERING

Offentlige anskaffelser

Arbeidsgiverpolitikk, ledelse og komp.utvikling
Helse og omsorg
Byggesak
Næring
Miljø og klima
Bindal Utvikling AS

Økonomisk situasjon, økonomisk internkontroll, Finans

Kommunedirektørens interkontroll og kvalitetssikring

HMS

Saksbehandling
Barnehage Grunnskole, Barnevern
Flyktninger
Psykiatri og rus
Planarbeid
Vann og avløp
Brukstomta Næringspark AS

Budsjettprosess og budsjettoppfølging

Voksenopplæring

Kultur-, barne-, og ungdomstiltak
Økonomisk sosialhjelp
Lege/psykolog/helsestasjon
Funksjonshememde/Psyk.utv.hemmede
Bolig
Eiendomsforvaltning
Renovasjon
Brann og redning
Samferdsel
Eierskap øvrige selskap

For områder som er identifisert med høy risiko har revisor utarbeidet følgende forslag til tema for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i Bindal kommune (uprioritert liste):

Område	Risiko/formål
Offentlige anskaffelser	Anskaffelse ifm. utbedring av sykehjem
Arbeidsgiverpolitikk, ledelse og kompetanseutvikling	Rekruttering og kompetanse i pleie og omsorg
Helse og omsorg	Organisering, ressurstilgang og kvalitet i helse og omsorg
Byggesak	Saksbehandling etter plan og bygningslov
Næring	Ressursbruk og måloppnåelse i omstillingsprosjektet
Miljø og klima	Integrering av klima- og miljøhensyn i kommunal planlegging
Eierskap	Selskapskontroll med forvaltningsrevisjon av Bindal utvikling AS

INNHOLDSFORTEGNELSE

OPPSUMMERING 2

1 INNLEDNING 6

2 UTVIKLINGSTREKK I OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER 7
2.1 Demografiske endringer 7
2.2 Klima, energi og beredskap 7
2.3 Kommunestruktur 8
2.4 Regelverksendringer 9
2.5 Økonomi og kontroll 9
2.6 Digitalisering 9

3 Bindal KOMMUNE 10
3.1 Utviklingstrekk i Bindal 10
3.2 Kommuneorganisasjonen 10
3.2.1 Kommunesamarbeid 11
3.2.2 Investeringsplaner 11
3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn 12

4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING 13
4.1 Kommuneorganisasjonen 13
4.1.1 Økonomi 14
4.1.2 Organisasjon 17
4.2 Tjenesteområdene 21
4.2.1 Oppvekst 21
4.2.2 Velferd 25
4.2.3 Helse- og omsorgstjenester 28
4.2.4 Teknisk drift 32
4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER 37
4.3.1 Eierskapskontroll 38
4.4 FORSLAG TIL TEMA FOR FORVALTNINGSREVISJON 39

Vedlegg 1 Metode 41

Tabell

Tabell 1. Om kommunen 10
Tabell 2. Bindal kommune sine kontroller og tilsyn de siste årene 12
Tabell 3. Økonomisk situasjon 14
Tabell 4. Finansiering av driften 15
Tabell 5. Økonomisk internkontroll 16
Tabell 6. Sykefravær 19

Tabell 7. Oppvekst 22
Tabell 8. Barnevern 24
Tabell 9. Økonomisk sosialhjelp 26
Tabell 10. Helse og omsorg 28
Tabell 11. Kompetanse i helse og omsorg 29
Tabell 12. Psykiatri og rusomsorg 30
Tabell 13. Byggesak 33
Tabell 14. Eiendomsforvaltning 34
Tabell 15. Vann og avløp 34
Tabell 16. Renovasjon 35
Tabell 17. Forslag til tema for forvaltningsrevisjon (uprioritert) 39
Tabell 18. Beskrivelse av sannsynlighet 42
Tabell 19. Beskrivelse av konsekvens 42

Figurer

Figur 1. Risikovurdering økonomi 13
Figur 2. Risikovurdering organisasjon 18
Risikovurdering oppvekst 21
Figur 3. 21
Figur 4. Risikovurdering velferd 26
Figur 5. Risikovurdering helse og omsorg 28
Figur 6. Risikovurdering teknisk 32
Figur 7. Risikovurdering eierskap 37
Figur 8. Kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens 43
Figur 9. Risikovurdering 43

1 INNLEDNING

Formålet med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å gi kontrollutvalget og eventuelt kommunestyret et overordnet verktøy til å velge områder innen kommunens virksomhet der det kan være aktuelt å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt eller en eierskapskontroll.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen skal danne grunnlag for kontrollutvalgets og eventuelt kommunestyrets videre arbeid med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter og herunder plan for forvaltningsrevisjon for en nærmere angitt periode.

Kommunelovens § 23-3 forklarer at forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Andre ledd sier at kontrollutvalget minst en gang i valgperioden skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet eller virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurdering er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Kommunelovens § 23-4 omtaler eierskapskontroll, som innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak eller anerkjente prinsipper for eierstyring. På samme måte som for forvaltningsrevisjoner, skal det utarbeides en plan basert på risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Revisjon Midt-Norge SA utarbeider risiko- og vesentlighetsvurderinger ved starten av ny valgperiode og vurderingen oppdateres årlig med nytt tallmateriale og eventuelt nye vurderinger ved behov.

2 UTVIKLINGSTREKK I OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER

2.1 Demografiske endringer

Utviklingen i størrelsen på og sammensetningen av befolkningen vil ha betydning for dimensjonering av tjenestetilbud og kommunens inntekter og utgifter. Ifølge Statistisk Sentralbyrås (SSB) hovedalternativ for befolkningsframskrivinger vil befolkningsveksten i Norge flate ut de neste ti årene for deretter å synke videre. Forutsatt at de innenlandske flyttemønstrene vi har sett de siste ti årene fortsetter, viser befolkningsframskrivingene frem mot 2040 at sentrale strøk vil oppleve en vekst i folketallet, mens mange distriktskommuner vil få en nedgang i folketallet. Ifølge SSB innebærer framskrivingene en fortsatt sentralisering, særlig blant unge voksne. Et annet utviklingstrekk er at andelen eldre i befolkningen ventes å øke betydelig. I hovedalternativet til SSB øker andelen av befolkningen som er 70 år og eldre fra 12 prosent i 2018 til 21 prosent i 2060. Økningen er spesielt sterk blant de som er 80 år eller eldre. Ifølge SSB vil aldringen bli klart sterkest i distriktene. Aldringen i distriktene vil forsterkes ved at unge mennesker i fruktbar alder flytter mot byen og at barna deres også i større grad vil bli født i sentrale strøk. Når de eldre samtidig blir igjen på bygda, vil mer enn hver tredje innbygger i en del distriktskommuner ha passert 70 år i 2040. Endringer i befolkningens størrelse og sammensetning kan være vanskelig å fange opp i den kommunale planleggingen. Kommuner som forholder seg passivt til framskrivinger av kommunens befolkning løper en risiko for å bli ute av stand til å tilby riktige tjenester, i riktig omfang til riktig tid.

2.2 Klima, energi og beredskap

Både effekter av klimaendringene og omstillingen til lavutslippssamfunnet representerer risikoer for kommunene og lokalt næringsliv. Klimarisiko kan deles inn i fysisk risiko, overgangsrisiko og ansvarsrisiko. Fysisk risiko dreier seg om kostnader forbundet med fysisk skade som følge av klimaendringer (f.eks. mer ekstremvær, flom og ras). Overgangsrisiko dreier seg om samfunnsmessige konsekvenser som følge av endringer i politikk/reguleringer og teknologi når verden skal omstilles til et lavutslippssamfunn. Ansvarsrisiko handler om muligheten for erstatningskrav og søksmål knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger relatert til klimapolitikk eller klimaendringer. Ansvarsrisiko kan f.eks. være relevant i sammenheng med kommunenes ansvar for klimatilpasning, velfungerende avløpsnett og håndtering av overvann. Den samlede klimarisikoen vil på direkte eller indirekte vis kunne påvirke befolkningsutvikling, sysselsetting/næringsutvikling, skatteinntekter, verdi av eiendom/infrastruktur og derigjennom få stor betydning for kommuneøkonomien og kommunens generelle attraktivitet for næringsliv og beboere. Klimarisiko har også betydning

for energiforsyning og beredskap. Det er derfor viktig at klimarisiko tas inn i den kommunale planleggingen på alle tjenesteområder og nivåer. Høsten 2018 kom det nye statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning som skal legges til grunn ved kommunal planlegging og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven.

2.3 Kommunestruktur

I en kommunesammenslåing ligger det et stort potensial for endring og utvikling. Det vil være en utfordring for kommunene å utnytte dette mulighetsrommet fullt ut, samtidig som at de får til en god overgang fra to kommuner til én. Organisasjonsendringen i seg selv kan være en utfordring, og det er viktig å sikre gode løsninger både på systemnivå og individnivå. Den nye kommunen skal gjerne ha nye systemer og verktøy, reglement og retningslinjer, og kommunens forhold til eksterne endrer seg gjerne. Dette gjelder for eksempelvis avtaler og anskaffelser, men også endrede sammensetninger i interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. Slike endringer gjelder også for tilgrensende kommuner som ikke er en del av en sammenslåing, men samarbeider med en eller flere sammenslåingskommuner. Det kan være flere grunner til sammenslåing mellom kommuner. I noen tilfeller kan det være slik at en eller flere av kommunene som slås sammen historisk har kjøpt tjenester, og i den nye kommunen må disse tjenestene bygges opp fra grunnen av. For kommuner som slår seg sammen og de som ikke gjør det foreligger det gjerne en endring i størrelsen på statlige midler som tilfaller kommunen.

Kommunereformen fører til at færre bor i kommuner under 10 000 innbyggere fra 2020, og flere vil bo i kommuner med over 50 000 innbyggere.[1] Uavhengig av kommunereformen har det også skjedd en demografisk endring hvor flere flytter til tettbygde strøk og færre bosetter seg i spredtbygde strøk, og utkantkommuner gjerne får en større andel eldre sammen med begrenset vekst eller nedgang i yngre aldersgrupper. Endringene vises spesielt godt i Nordland i 2019, hvor fylket som helhet hadde en befolkningsnedgang på 937 personer i de tre første kvartalene i 2019.[2]

Mange mindre kommuner har utfordringer med å rekruttere og beholde kompetanse og ressurser for å levere gode tjenester. Kommunene har gjerne for få innbyggere og brukere til å kunne etablere fagmiljø. De mindre kommunene er under et økt press som følge av befolkningsnedgang, færre barn og flere eldre, reduserte overføringer til kommuner som ikke

[1] KS, 'Status Kommune 2019', 2019 <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/demokrati-og-styring/lokaldemokrati/010419-KS-status-kommune-2019.pdf>.

[2] Hentet fra https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde/kvartal, 06.12.2019

sammenslås med andre, nye oppgaver og økte krav gjennom for eksempel bemanningsnormer og lignende.[3]

Mange mindre kommuner er avhengige av samarbeid med andre kommuner for å kunne yte gode tjenester. Samarbeid kan eksempelvis skje gjennom å etablere interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. I vertskommunesamarbeid kan man se at for kommuner som ikke er vertskommuner, forsvinner arbeidsplasser ut av kommunen.

2.4 Regelverksendringer

En lovendring kan innebære en risiko. Ny kommunelov, samt nye forskrifter (f.eks. internkontrollforskrift) er fullt ut gjeldende fra 2020. Endringer i forvaltningslov og arkivlov, som er to sentrale lover for norske kommuner, forventes å komme i 2020. I tillegg kan vi også trekke fram lovendringer og endringer i annet regelverk som berører de to store sektorene oppvekst og helse og omsorg.

2.5 Økonomi og kontroll

Kommunenes handlingsrom bestemmes av flere forhold, og endringer i inntektssystemet med blant annet rammeoverføringer, inntekts-, formues- og eiendomsskatt kan få stor betydning for kommunens økonomi og mulighet for å utføre pålagte oppgaver.

Det er risiko knyttet til om kommunen har betryggende internkontroll og om kvalitetssystem er egnet, tatt i bruk og blir brukt. Nye regler innenfor personvern påvirker utøvelsen av noen oppgaver. Det er kontinuerlige endringer innenfor bruken av datasystemer og digital dialog, som kan endre måten oppgaver utføres på og som krever kompetanse både for å ta i bruk nye løsninger og drifte dem.

Offentlige anskaffelse trekkes også fram som et risikoområde blant annet fordi regelverket oppleves som komplisert og vanskelig.

2.6 Digitalisering

Bruken av IKT og digitalisering endrer utførelsen av oppgaver og gir i mange sammenhenger en effektiviseringsgevinst. Mange kommuner jobber med ulike digitaliseringsprosjekter eksempelvis innbyggerdialog og velferdsteknologi. Denne digitalisering fører til utvikling og endring av måten oppgaver utføres på, det gir nye risikoer i forhold til at man forutsetter at teknologien fungerer og et stort flertall av slike systemer berører personvern og behandling av sensitive personopplysninger.

[3] Hentet fra https://intra.tmforsk.no/publikasjoner/filer/3455.pdf (skriv ordentlig kildeføring hvis vi skal bruke dette)

3 BINDAL KOMMUNE

3.1 Utviklingstrekk i Bindal

Tabell 1. Om kommunen

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Innbyggere (antall)	1473	1486	1450	52192	4647141
Fødte per 1000 innbyggere (per 1000)	9,5	7,4	11,7	8,30	9,90
Døde per 1000 innbyggere (per 1000)	14,9	16,2	17,9	12,00	8,00
Netto innflytting (antall)	16	26	-27	-230	15891
Andel skilte og separerte 16-66 år (prosent)	7,6	7,7	7,3	9,60	10,70
Andel enslige innbyggere 80 år og over (prosent)	71,8	71,7	73,5	65,10	62,00
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden (prosent)	1	..	..	0,40	0,90
Andel uførepensjonister 16-66 år (prosent)	18,9	18	18	12,90	10,00
Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år (prosent)	1,2	0,9	0,9	0,90	1,50
Andel innvandrerbefolkning (prosent)	3,9	5	4,6	,,	,,
Forventet levealder ved fødsel, kvinner (år)	83,3	83,3	83,3	67,00	74,40
Forventet levealder ved fødsel, menn (år)	79	79	79	63,60	70,70
Innbyggere som bor i tettsteder per 1.1. (antall)	508	529	540	14193	3659199
Reisetid til kommunesenteret (minutter)	26493	..	..	0	0
Pendler ut av bostedskommunen (antall)	181	..	..	0	0

Kilde:SSB

3.2 Kommuneorganisasjonen

Bindal kommune er organisert etter sektormodellen. Kommunen har 3 sektorer: oppvekst- og kultur, helse og velferd og plan – og utvikling. Rådmannen, assisterende rådmann, sektorlederne og økonomisjefen utgjør kommunens strategiske ledergruppe.

Kommunedirektør (Rådmann) i Bindal kommune er Knut Jarle Toresen.

Organisasjonskart

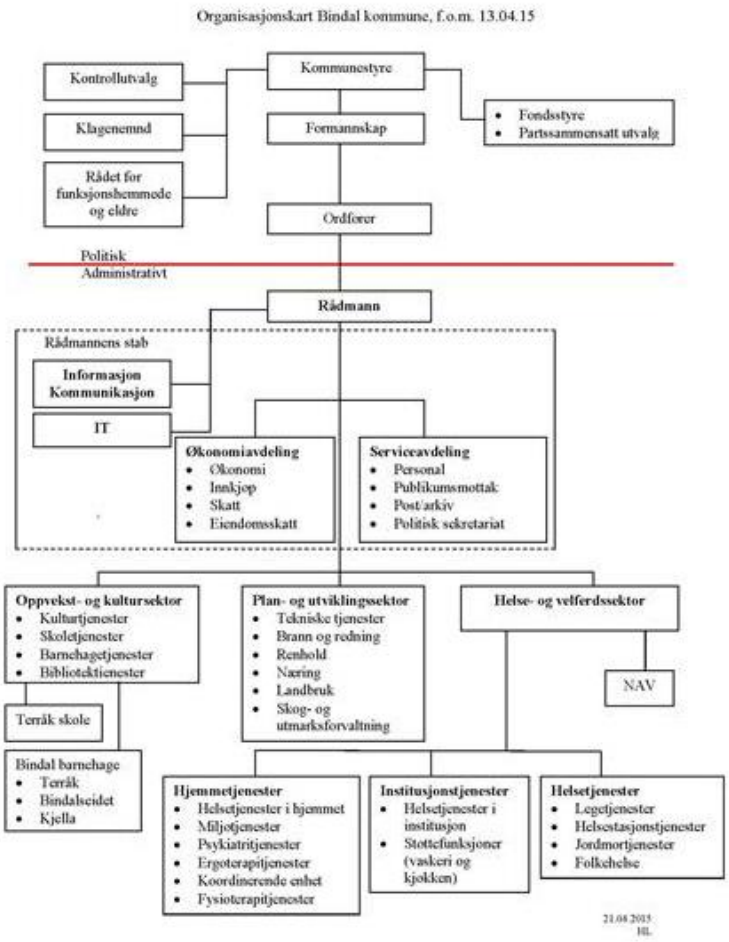

3.2.1 Kommunesamarbeid

Kommunen samarbeider med Brønnøy, Vega, Vevelstad, Sømna om Barnevernstjenesten i Sør-Helgeland. Brønnøy er vertskommune.

Kommunen deltar i interkommunalt samarbeid om renovasjon.

3.2.2 Investeringsplaner

Kommunen er i prosess med investering i nytt sykehjem.

3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn

Forrige risiko og vesentlighetsvurdering i Bindal kommune fra 2016 vurderte følgende områder som risikofylte og vesentlige:

- IKT
- Sykefravær
- Kvalitet i skolen
- Helse – og velferdssektor
- Byggeprosjekt

I tabell to finnes en oversikt over forvaltningsrevisjonsprosjekter, selskapskontroller og statlige tilsyn.

Tabell 2. Bindal kommune sine kontroller og tilsyn de siste årene

Område	Type kontroll/ tilsyn	År
IKT	Forvaltningsrevisjon	2017
Brukerbetaling i institusjon	Forvaltningsrevisjon	2019
Kommunens generelle eierstyring	Selskapskontroll	2018
Midtre Namdal Avfallsselskap	Selskapskontroll	2019
Tilsyn med kommunal beredskapsplikt	Tilsyn fra Fylkesmannen i Nordland	2016

4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifiserer områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynligheten for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom angjeldende forhold inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer at behovet ligger på et middels nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

4.1 Kommuneorganisasjonen

Figur 1 er en oppsummering av risikovurderingene som er gjort relatert til økonomi og i fortsettelsen presenteres bakgrunnen for vurderingene.

Figur 1. Risikovurdering økonomi

4.1.1 Økonomi

Økonomi i kommunen

Tabell 3. Økonomisk situasjon

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	5,5	4,5	13,7	5,6	2,2
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	1,9	3	2,2	2	1,2
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	30	30,2	44,9	25,1	21,8
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	-11,8	-13,9	9,8	33	42,3
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	40,1	41,9	72,9	87,1	105,6
Frie inntekter per innbygger (kr)	72299	73641	76637	76503	55124
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	22,6	21,4	29,4	11,5	11,2
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	4,2	8,5	38,4	16,4	15,2
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer (prosent)	80,5	40,5	23,1	25,6	25,8

Kilde:SSB

Jfr. Årsmelding 2018 har kommunen et positivt netto driftsresultat på 29,3 millioner kroner. Netto driftsresultat for 2018 er 4,3 millioner kroner høyere enn budsjettert og hele 21 millioner kroner høyere enn i 2017. Jamfør tabell 3 var netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 13,7 % i 2018, 4,5 % i 2017 og 5,5 % i 2016. I hele perioden 2016-2018 har netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter ligget over minimumsnivået anbefalt av Teknisk beregningsutvalg (1,75%). Bindal kommune har de siste årene hatt en betydelig bedring i økonomien. Brutto driftsresultat er bedret, noe som indikerer en bedre balanse mellom de løpende driftsinntekter og driftsutgifter.

I økonomiplan for 2020-2022 er det lagt inn udefinerte nedbemanningstiltak i 2021 og 2022. Det vil være nødvendig å arbeide med å redusere kommunens driftsnivå. Det er i lagt inn en foreslått reduksjon på henholdsvis kr. 5 000 000,- 7 200 000,- og 9 400 000,- for årene 2021, 2022 og 2023 som udefinerte nedbemanningstiltak/omorganisering. Den økonomiske framtiden for Bindal kommune tilsier at det vil være nødvendig å ta ned noe av driften.

Med bakgrunn i at det fremover er nødvendig å ta ned driften og det er lagt inn udefinerte nedbemanningstiltak i økonomiplan vurderer revisor risikoen på dette området til middels.

Tabell 4. Finansiering av driften

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andre driftsinntekter, ekskl. mva-kompensasjon	14,8	12,9	11,3	12,4	11,7
Andre statlige tilskudd til driftsformål	3,3	6,6	14,6	10,2	4,8
Brutto inntekt fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg,ekskl. mva-kompensasjon	1,1	1,7	2,6	1	0,4
Eiendomsskatt totalt	7,1	7,8	6,6	3,2	3,2
- herav Eiendomsskatt annen eiendom	7,1	7	5,6	1,8	1,4
- herav Eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer	0	0,8	1	1,4	1,7
Kompensasjon for merverdiavgift i driftsregnskapet	2,1	1,9	1,9	2,4	2,1
Rammetilskudd	38,6	37,3	33,1	39,5	30,3
Salgs- og leieinntekter i driftsregnskapet	14,8	14,2	13,8	13,2	14,4
Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt	19,3	19,3	18,8	19	33,5
- herav Naturressursskatt	0	0	0	0,4	0,3

Kilde:SSB

Finans

Jfr. årsmelding 2018 viser investeringsregnskapet for 2018 samlede investeringer i anleggsmidler inklusive merverdiavgift på 82,4 millioner kroner. Dette er en økning på 66 millioner kroner fra 2017. Kommunens gjeldsgrad har økt betraktelig i 2018. Dette har sammenheng med et høyt investeringsnivå både i 2017 og 2018. Jfr. årsmelding 2018 har kommunens langsiktige gjeld og forpliktelser økt med 89,8 millioner kroner til 459,2 millioner kroner fra 2017 til 2018. Langsiktig gjeld per innbygger (eksklusive startlån) har økt fra 47 269 kr i 2017 til 99 488 kr i 2018.

Jfr. økonomiplan og årsbudsjett for 2020-2023 medfører investeringene at kommunen får økte finansutgifter (renter og avdrag) på 5 millioner kroner årlig fra 2021 og utover (sammenlignet med 2019). Samtidig øker brukerbehovene på flere områder. Dette ventes å gi utfordringer for kommuneøkonomien fremover.

Det økte låneopptaket representerer en ikke ubetydelig risiko for kommunen.

Med bakgrunn i det økte låneopptaket vurderer revisor risikoen på dette området som middels.

Budsjetteringsprosessen og budsjettoppfølging

Jfr. forslag til budsjett og økonomiplan 2020-2023 utarbeider rådmannen forslag til budsjett og økonomiplan i balanse. Forslaget legges først fram for utvidet formannskap og deretter for kommunestyret. Formannskapets forslag til budsjett og økonomiplan legges ut til alminnelig ettersyn i 14 dager, før det sluttbehandles av kommunestyret i desember. Arbeidet med budsjett og økonomiplan er løpende prosesser. Ifølge årsmelding 2018 er budsjettdisiplinen i kommunen god. Kommunen har tilfredsstillende budsjettkontroll og det rapporteres til kommunestyret pr. tertial. Det har historisk ikke vært avvik av betydning når det gjelder rapportering og informasjonsflyt.

På bakgrunn av overstående vurderer revisor risikoen på dette området til lav.

Økonomisk internkontroll

Tabell 5. Økonomisk internkontroll

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel av totale utgifter for politisk styring	1,1	0,9	1,1	1,5	0,7
Andel av totale utgifter for kontroll og revisjon	0,8	0,8	0,6	0,4	0,2

Kilde:SSB

I perioden 2016-2018 har andel av totale utgifter til politisk styring ligget i størrelsesorden 0,9-1,1 %. Til sammenligning var andelen av totale utgifter til politisk styring i 2018 1,5 % for kommuner i KOSTRA-gruppe 5 og 0,7 % i landets kommuner unntatt Oslo. Andelen av totale utgifter for kontroll og revisjon har i perioden 2016-2018 ligget i størrelsesorden 0,6-0,8 %. For 2018 var denne andelen 0,2 prosentpoeng høyere i Bindal enn for kommuner i KOSTRA-gruppe 5 og 0,4 prosentpoeng høyere enn for alle landets kommuner unntatt Oslo.

En stor utfordring er at kostnader og inntekt ikke blir bokført på riktig år. Kommunen har ingen rutinebeskrivelse når det gjelder finansiell rapportering. Tertialrapporteringen skjer gjennom at sektorlederne rapporterer til økonomisjef, og deretter har økonomisjef en gjennomgang av

rapportene. Det er hele tiden et mål å forbedre rutiner. Økonomisjefen har vært delvis sykemeldt.

På bakgrunn av overstående vurderes risikoen på dette området til middels.

Offentlige anskaffelser

Anskaffelser under terskelverdiene blir en del av forenklet etterlevelseskontroll i 2020.

Kommunen er i prosess med anskaffelse ifm. utbedring av Bindal sykehjem. Det er vedtatt en maksimal kostnadsramme for anskaffelsen pålydende 123,35 mill.kr inklusive mva.. Kommunen har bistand fra konsulent ifm. utarbeidelse av anbudsdokumenter og gjennomføring av anbudsprosess. Kravet om økt profesjonalitet særlig når det gjelder innkjøp innenfor driftsregnskapet oppleves som en utfordring. Kommunen har ikke innkjøpsfaglig kompetanse, men har utarbeidet rutiner på området. Hver enkelt avdeling er selv ansvarlig for innkjøp.

Med bakgrunn i at anskaffelser av dette omfanget ofte har vist seg å være krevende å håndtere for små og mellomstore kommuner vurderer revisor risikoen på dette området til høy.

4.1.2 Organisasjon

I figur tre er risikovurderingen innenfor området organisasjon oppsummert og under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 2. Risikovurdering organisasjon

Organisering

Kommunen rapporterer at sektormodellen fungerer bra og det er ingen endringer i organisering. Av ledergruppa på 6 personer, er 3 ansatt i 2017/2018.

Jfr. årsmelding 2018 skapte omfanget av ulike investeringsprosjekter i kommunen utfordringer for administrasjonen. For å sikre tilstrekkelig fremdrift, organisering og ledelse av investeringsprosjektene vedtok formannskapet å opprette et midlertidig engasjement som assisterende helse- og velferdssjef. Dette frigjorde helse- og velferdssjef til å lede investeringsprosjektene, mens det nye engasjementet konsentrerte seg om ledelse av driftsenhetene legekontor, helsestasjon, NAV, folkehelse og fysioterapeuter med driftsavtale.

Basert på informasjonen over vurderer revisor risikoen på dette området til lav.

Arbeidsgiverpolitikk, ledelse og kompetanseutvikling

Jfr. årsmelding 2018 har kommunen fokus på likestilling og diskriminering. Kommunen har ikke skrevne mål for likestillingen. Blant ansatte i kommunen er det en lønnsmessig skjevhet hvor kvinner tjener mindre enn menn. Skjevheten ble noe mindre fra 2017 til 2018.

Bindal kommune har utfordringer med å ansette barnehagepedagog og må ha en dispensasjonsløsning. Kommunen gjennomførte i 2017 en gjennomgang av bemanningen i barnehager, noe som medførte flere faste stillinger og mindre bruk av midlertidige stillinger. Kommunen har få søkere til stillinger innen helse – og omsorg og en stor andel av dagens ansatte vil i løpet av en 5-årsperiode oppnå pensjonsalder. Kommunen mener at økt bruk av velferdsteknologi og omsorgsboliger vil gi lavere bemanningsbehov.

Enhet helse og velferd har relativt nylig avsluttet en omstillingsprosess (Omstilling 2013) som resulterte i store endringer i drift, redusert bemanning og innføring av årsturnus. Det er utfordringer med å rekruttere og beholde ansatte.

Kommunen planlegger gjennomføring av rekrutteringsprosjekt, og det er ikke avdekket dårlig arbeidsmiljø.

Kommunens økonomisjef har mange oppgaver og har vært fraværende i lange perioder.

Basert på at det har vært utfordringer knyttet til rekruttering og bevaring av kompetansemedarbeidere vurderer revisor dette området til stor risiko.

Kommunedirektørens internkontroll og kvalitetssikring

Jfr. årsmelding 2018 har Bindal kommune vedtatt etiske retningslinjer. Etikk er med i kommunens innkjøpsreglement. Kvalitetssystemet Compilo ble tatt i bruk i juni 2013. I Compilo meldes det avvik. Systemet er en viktig del i arbeidet med å sikre god kontroll. Det er utfordringer med å få alle ansatte å bruke det aktivt, men det jobbes fortløpende med forbedret bruk. Ifølge kommunen jobbes det med å forbedre innhold og avviksmeldinger i Compilo. Kommunen har i en periode ikke hatt oppdatert delegasjonsreglement. Ifølge rådmannen er det igangsatt en prosess for oppdatering av delegasjonsreglementet som skal ende opp med en sak til kommunestyret i slutten av 2020. Det er en målsetting hele tiden å forbedre rutiner.

Med bakgrunn i at delegasjonsreglement i en periode ikke har vært oppdatert og at kommunen melder om utfordringer knyttet til oppslutning blant ansatte om bruk av kvalitetssystemet vurderer revisor at dette området har middels risiko.

Helse miljø og sikkerhet (HMS)

Tabell 6. Sykefravær

Nøkkeltall	**Bindal**			**Kommuner samlet**
	4.kvartal 2015-3. kvartal 2016	4.kvartal 2016-3. kvartal 2017	4.kvartal 2017-3. kvartal 2018	4.kvartal 2017-3. kvartal 2018
Samlet sykefravær	7,96	7,6	6,85	9,83
Legemeldt sykefravær	6,96	6,41	5,88	8,45
Sykefravær undervisning	5,2	4,98	4,61	8,49
Sykefravær barnehager	14,03	11,95	7,54	12,24
Sykefravær helse, pleie og omsorg	8,16	8,57	9,21	11,11

Kilde: KS

Statistikken viser at det samlede sykefraværet i kommunen har gått noe ned i perioden 2016-2018. For 2018 er fraværet om lag 3 prosentpoeng lavere i Bindal, sammenlignet med snittet i alle kommuner samlet. Sykefravær for ansatte innen undervisning i Bindal har gått ned i perioden og lå i 2018 om lag 3,9 prosentpoeng lavere enn landsgjennomsnittet for sektoren. Sykefraværet i barnehager har gått betydelig ned i perioden og lå i 2018 om lag 4,7 prosentpoeng under landsgjennomsnittet for sektoren. Innen helse, pleie og omsorg har trenden de senere årene vært en økning i sykefraværet. I 2018 var sykefraværet i Bindal (9,21 %) likevel 1,9 prosentpoeng lavere enn landsgjennomsnittet for sektoren (11,11 %). Kommunen har gjennomført konkrete tiltak i samarbeid med Sør-Helgeland Bedriftshelsetjeneste SA.

Med bakgrunn i økning i sykefravær innen helse, pleie og omsorg og at det dermed kan være utfordringer relatert til arbeidsmiljø vurderer revisor risikoen på dette området til middels.

Etikk og varsling

Bindal kommune har etisk reglement for ansatte og politikere. Kommunen har ikke kjennskap til faktiske eller påståtte/mistenkte misligheter. Kommunen har varslingsrutiner. Ifølge kommunen viser håndtering av 2 varslingssaker i 2019 at varslingsrutinen fungerer. Kommunen informerer om at begge varsler er undersøkt og behandlet i tråd med varslingsrutiner. På denne bakgrunn vurderer revisor risikoen på dette området til lav.

Saksbehandlingen i kommunen

Innenfor helse og omsorg har Bindal kommune en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 20 dager. KE (koordinerende enhet) har ansvar for saksbehandlingen. Kommunen har generelt noe sen oppfølging av klager. Det ble i 2019 gjennomført en forvaltningsrevisjon av Koordinerende enhet med tema brukerbetaling.

Fylkesmannen har varslet kommunen at det vil bli gjennomført tilsyn med arkiv i 2020.

Med bakgrunn i sen saksbehandling av klager vurderer revisor dette området til middels risiko.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Kommunestyret behandlet en forvaltningsrevisjonsrapport om IKT 1.mars 2018.

Det er ikke gjennomført ROS-analyse som skal ligge til grunn for arbeidet med GDPR. Kommunen har i en periode kjøpt personvernombud fra selskapet CoverYa. Kommunen erfarte at personvernombudet burde ha bedre lokalkjennskap til tjenester og drift. To ansatte i kommunen har derfor gjennomført studie innen personvern. En av disse er fra 01.01.20 kommunens personvernombud.

Kommunen har nettside med enkelte muligheter for kommunikasjon med innbyggerne. Kommunen benytter tjenesten Svar Ut. Bindal kommune deltar i BTI-prosjektet (Bedre tverrfaglig innsats). BTI inngår i ordinær drift fra august 2018 og vil introdusere en helt ny plattform for kommunikasjon mellom de kommunale tjenestene og foreldre/barn i forhold til alle tiltak rettet mot barn og unge.

På bakgrunn av informasjonen over vurderes risikoen på dette området som lav.

Beredskapsplaner og Risiko- og sårbarhetsanalyser

Kommunen har oppdaterte ROS-analyser innenfor beredskap, brann og redning (2018) og vann. Kommunen har oppdatert overordnet beredskapsplan og sektorplan. Kommunen har ingen avvik på beredskapstilsyn.

Kommunen har etablert et kommunalt kriseteam. Bindal kommune har tatt i bruk varslingssystemet Varsling24 for å varsle innbyggere i et geografisk område om hendelser via SMS.

På bakgrunn av ovenstående vurderes risikoen som lav.

4.2 Tjenesteområdene

4.2.1 Oppvekst

I figur 4 er risikovurderingen innenfor oppvekst oppsummert og i fortsettelsen følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

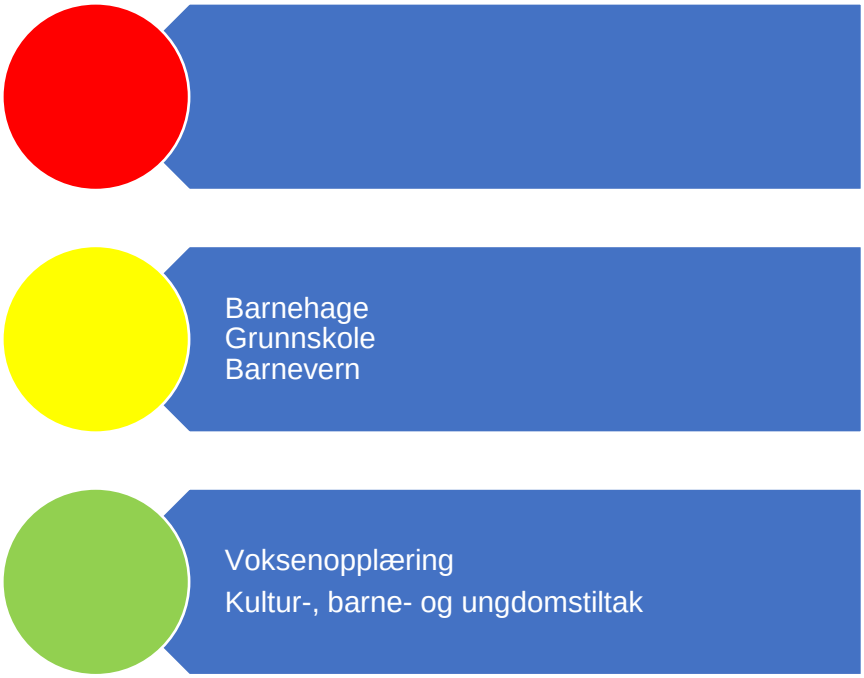

Figur 3. Risikovurdering oppvekst

Barnehage

Bindal kommune har tre barnehager, og tilbyr plass til alle som søker barnehageplass. Bindalseidet barnehage hadde 0,48 stilling på dispensasjon fra utdanningskravet for

barnehageåret 2018/2019. I tillegg har Bindalseidet hatt dispensasjon fra pedagognormen for barnehageåret 2019.

Foreldreundersøkelsen 2018 viser at Bindal barnehage samlet sett ligger nokså likt de nasjonale målingene. Det største avviket ligger på vurdering av ute- og innemiljø, men det er til dels store variasjoner mellom barnehagene i kommunen. Sammenlignet med gjennomsnittet for landet kommer Terråk barnehage dårlig ut på samtlige indikatorer som måles. Kommunen ser at det er forbedringspotensial og hver barnehage skal peke ut tre tema som skal jobbes med fremover. Ifølge rådmannen har kommunen nylig hatt tilsyn med barnehagene. Nylige tilsyn trekker i retning av lavere risiko.

Med bakgrunn i resultat fra foreldreundersøkelsen for Terråk barnehage og at det nylig har vært gjennomført tilsyn med barnehagene vurderer revisor risikoen på dette området til middels.

Opplæring/Grunnskole

Tabell 7. Oppvekst

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-Gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel elever med spesialundervisning	17,10	18,20	16,10	9,20	7,90
Gruppestørrelser	9,40	9,20	12,00	10,80	16,20
Mestringsnivå 3-5 NP: regning 8.trinn	57,90	:	82,40	66,10	69,60
Mestringsnivå 3-5 NP: lesing 8.trinn	77,80	:	68,80	67,20	73,50
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	43,80	41,00	44,50	42,10	41,70
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning, med pedagogisk utdanning	82,60	83,30	80,80	74,30	77,60
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning, uten pedagogisk utdanning	:	:	:	15,20	14,40
Andel lærere med videregående utdanning eller lærere	:	:	:	10,60	8,00

Kilde: SSB;

Statistikken viser at Bindal kommune har høy andel elever med spesialundervisning. Mestringsnivået i regning på 8.trinn har hatt en positiv utvikling og lå i 2018 noe over snittet i KOSTRA gruppe 5 og landet uten Oslo. Tilsvarende har det vært en positiv utvikling i mestringsnivået i lesing blant elever på 8.trinn, og kommunen lå i 2018 betydelig over snittet i KOSTRA-gruppe 5 og landet utenom Oslo. Bindal kommune har hatt en liten økning i

gjennomsnittlig grunnskolepoeng i perioden 2016-2018. I 2018 oppnådde kommunen flere grunnskolepoeng sammenlignet med kommuner i KOSTRA-gruppe 5 og landets kommuner unntatt Oslo.

Jfr. årsmelding 2018 viser Nasjonale prøver for 2018 at skolen har noe lavere skår enn landsgjennomsnittet for 5. trinn i lesing og skriving, men mye over landsnivået i engelsk.

Terråk skole har gjennomført nasjonal brukerundersøkelse i 7. og 10.trinn høst 2018. Elevundersøkelsen viser at ungdomstrinnet trives noe under landssnittet på skolen, men at elevene får faglige utfordringer. Elevrådet har trivsel som fokusområde skoleåret 2018-2019.

Måloppnåelse i virksomhetsplan 2018:

- Alle elever som går ut av skolen skal mestre grunnleggende ferdigheter: Mål delvis oppnådd

- Grunnskolen i Bindal skal gi et undervisningstilbud av god kvalitet: Mål oppnådd

- Det skal gis en ordinært og tilpasset undervisning: Mål oppnådd

- Skolen skal være en sentral aktør i nærmiljøet: Mål delvis oppnådd

- Det skal være en bemanning som sikrer alle elever trygghet og nærhet: Mål oppnådd

- Bindal skal ha helsefremmende skoler: Mål delvis oppnådd

Ifølge rådmannen er Bindal kommune med i regionalt skolesatsingsprosjekt. Prosjektet er forankret i alle de 5 kommunestyrene på Sør-Helgeland og har kvalitet i fokus. Ifølge rådmannen er prosjektet omfattende og får midler fra fylkesmannen, regionrådet og de fem kommunene. Etter revisors skjønn vil Skolesatsingsprosjektet isolert sett kunne tale for noe lavere risiko på området.

Med bakgrunn i høy andel elever med spesialundervisning, noe lavere skår enn landsgjennomsnittet på 5.trinn i lesing og skriving og noe lavere trivsel enn landsgjennomsnittet på ungdomstrinnet, vurderer revisor risikoen på dette området som middels.

Barnevern

Tabell 8. Barnevern

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggar 0-22 år (kr)	8041	8589	5825	6926	8319
Barn med melding ift. innbyggarar 0-17 år (prosent)	2,2	2,4	2,5	4,5	4,5
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggarar 0-22 år (prosent)	3,8	3,5	2,7	4,5	3,9
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	8,7	9,6	8,1	16,6	18,9
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	7,7	7,3	7	5,9	5
Andel meldinger i alt som behandles innen 7 dager (prosent)	100	100	100	99,4	98,8
Andel meldinger som går til undersøkelse innen 7 dager (prosent)	100	100	100	84,5	81,5
Undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder (prosent)	:	91	:	85	87

Kilde:SSB

Bindal kommune har samarbeidsavtale med Brønnøy kommune som er vertskommune for Barneverntjenesten Sør-Helgeland. Kommunen mener selv at samarbeidet fungerer bra og at tjenesten har tilfredsstillende kvalitet. Barnevernet mottar relativt mange bekymringsmeldinger og tallet er økende. Nesten alle bekymringsmeldinger fører til undersøkelse, men under 50 % fører til tiltak

Netto driftsutgifter per innbygger til barnevernstjenesten har avtatt fra 2017 til 2018 og lå i 2018 lavere enn for kommuner i KOSTRA-gruppe 5 og kommuner i landet uten Oslo. Andelen barn med melding ift. antall innbyggere 0-17 år har ligget relativt stabilt i perioden 2016-2018, og var i 2018 lavere enn for kommuner i KOSTRA-gruppe 5 og landet utenom Oslo. Andelen barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år har avtatt i perioden og lå i 2018 lavere enn sammenlignbare kommuner og landet utenom Oslo. Dekningsgrad av fagstillinger har avtatt noe i perioden, men lå i 2018 over sammenlignbare kommuner og landssnittet utenom Oslo. Meldingene behandles innen fristen på 7 dager. I 2017 ble 9 % av undersøkelsene ikke gjort innenfor 3-månedersfristen. Det er relativt mange barn som har tiltak fra barnevernet, men ikke alle har ikke omsorgsplan.

Barnevern er en tjeneste som jobber tett sammen med øvrige tjenestetilbud i kommunen; eksempelvis skole, helsestasjon og skolehelsetjenesten.

Med bakgrunn i at kommunen samarbeider med andre kommuner om barnevernstjenesten, at antallet bekymringsmeldinger er økende og at 9 % av undersøkelsene ikke gjennomføres innen 3 månedersfristen vurderer revisor risikoen på dette området til middels.

Voksenopplæring

Jfr. årsmelding 2018 gir voksenopplæringen på Terråk opplæring i norsk og samfunnskunnskap som er en del av introduksjonsprogrammet for bosatte flyktninger. Grunnskoleopplæringen til bosatte flyktninger kjøpes av Nærøy kommune. For å gi best mulig utbytte av norskopplæringen har alle elevene fått språkpraksis hos ulike kommunale og private arbeidsplasser.

Risikoen på dette området vurderes til lav.

Kultur/ barne- og ungdomstiltak

Bindal kulturskole favner elever fra hele kommunen. Elevtallet for våren 2018 var 42 elever. Fra høsten gikk elevtallet i kulturskolen ned til 41 elever. Det har i 2018 vært ansatt 5 lærere i kulturskolen, alle i delstillinger. Kulturskolens lærere er meget godt kvalifiserte.

Jfr. årsmelding 2018 har kulturskolen oppnådd alle mål i virksomhetsplan for 2018.

Bindal folkebibliotek er et meråpent bibliotek som er betjent 18 timer i uken. Antall lånere, besøk, utlån og utlån per innbygger har avtatt noe i perioden 2016-2018. Biblioteket har oppnådd mål om god tilgjengelighet og ulike arrangement/temadager.

På bakgrunn av overstående vurderes risikoen på dette området til lav.

4.2.2 Velferd

I figur 5 er risikovurderingen innenfor velferd oppsummert. I fortsettelsen følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen

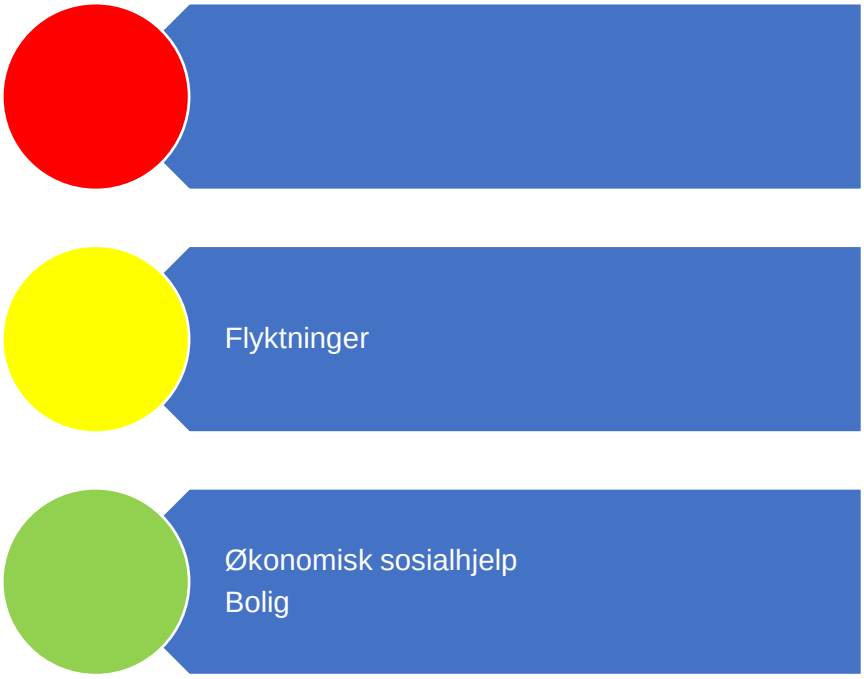

Figur 4. Risikovurdering velferd

Økonomisk sosialhjelp

Tabell 9. Økonomisk sosialhjelp

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Sosialhjelpsmottakere (antall)	25	28	25	1124	118964
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)	20	19	21	783	61467

Kilde:SSB

Statistikken viser at antall sosialhjelpsmottakere har variert fra 25 til 28 personer per år i perioden 2016-2018. Antall barn i familier som mottok sosialhjelp har i samme periode variert mellom 19 og 21 personer årlig. Jfr. årsmelding 2018 er det stor variasjon i antall saker per sosialhjelpsmottaker, noe som har sammenheng med at behovet for sosiale ytelser varierer fra år til år. Bindal kommune bruker statens veiledende norm ved utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Loven gir anledning til bruk av skjønn, og til å utbetale mer penger spesielt til barnefamiliene.

Jfr. budsjett og økonomiplan 2020-2023 er det ingen endringer i budsjetterte kostnader til økonomisk sosialhjelp sammenlignet med 2019.

Kommunene skal stille krav om aktivitet for sosialhjelpsmottakere under 30 år fra 1.januar 2017.

Risikoen på dette området vurderes til lav.

Bolig

Bindal kommune har boligsosial handlingsplan.

Risikoen på dette området vurderes til lav.

Flyktninger

Bindal kommune mottok flyktninger i 2016 og 2017. Til sammen ble 32 flyktninger bosatt i Bindal, av disse var 11 familiegjenforente og 13 var barn under 18 år. Alle ble bosatt på Terråk. Ved utgangen av 2018 var det to 100 %-stillinger ved flyktningtjenesten som flyktningkonsulent og boveileder. I tillegg har deler av helsesøsterstillingen vært knyttet opp mot tjenesten. IMDI utbetalte 7,4 millioner i tilskudd i 2018.

Flyktningetjenesten er vedtatt nedlagt fra og med 01.01.2020. Bindal kommune er nå kommet til oppfølgingsfasen der de fleste er ferdig med bosettingsprogrammet og introduksjonsprogrammet og står klar for skole / jobb. Dermed vil de motta offentlige tjenester på lik linje som andre bosatte i kommunen.

Det er generelt mangel på arbeidsplasser i kommunen og det er begrensede muligheter for å skape sin egen arbeidsplass.

På bakgrunn av at Bindal legger ned flyktningetjenesten samtidig som kommunen trer inn i oppfølgingsfasen vurderer revisor risikoen på dette området til middels.

4.2.3 Helse- og omsorgstjenester

I figur 6 er risikovurderingen innenfor helse- og omsorgstjenester oppsummert. I fortsettelsen følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

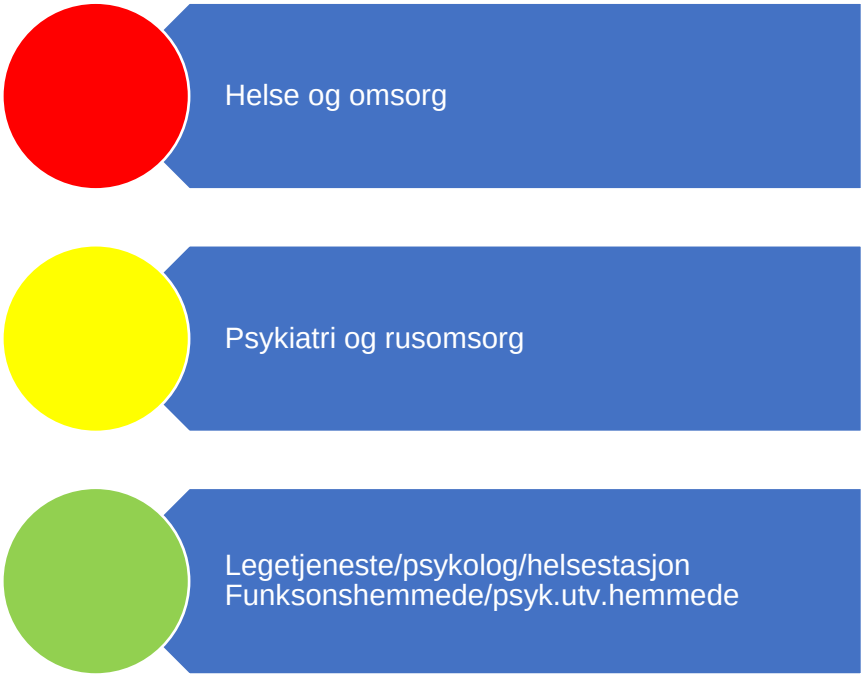

Figur 5. Risikovurdering helse og omsorg

Tabell 10. Helse og omsorg

Nøkkeltall	Bindal			Kostra gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	76	77	80	73	75
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	36	29	42	36	32
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	33	40	39	21	48
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	19	20	9	16	12
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	100	100	100	95	90
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	0	0	0	0,38	0,67

Kilde:SSB

Jfr. tabell 10 var andelen innbyggere 80 år eller eldre som bruker hjemmetjenester høy i Bindal i 2018 sammenlignet med KOSTRA-gruppe 5 og kommuner i landet unntatt Oslo. Andel innbyggere 80 år eller eldre som er beboere på sykehjem var i 2018 relativt lav sammenlignet

med KOSTRA-gruppe 5 og kommuner i landet unntatt Oslo. Ingen innbyggere i alderen 67-79 år i Bindal har dagaktivitetstilbud.

Tabell 11. Kompetanse i helse og omsorg

	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere	2016	2017	2018	2018	2018
Geriatrisk sykepleier	13,58	13,46	34,48	7,2	4,12
Sykepleiere med spes./vd. utd.	23,24	34,57	35,26	14,95	7,54
Sykepleier uten spesialitet/videreutdanning	118,75	107,42	90,18	72,56	47,22
Hjelpepleier	156,14	145,32	156,98	90,03	48,2
Ergoterapeut	14,1	0,52	7,36	2,65	2,1
Miljøterapeut og pedagog	0,26	0,26	0,27	3,92	2,93
Aktivitør	0,26	0,26	0,27	2,02	2,16
Omsorgsarbeider	3,39	3,49	6,9	17,07	9,03
Helsefagarbeider	43,29	56,9	55,51	48,77	37,6
Annet omsorgspersonell med helseutdanning	24,92	47	21,47	22,18	14,57
Pleiemedhj/ass, hjemmehj/prakt bist eller annen brukerrettet tj.	133,16	122,37	99,13	106,86	63,37

Kilde:SSB

Sammenlignet med KOSTRA-gruppe 5 og landet unntatt Oslo har Bindal lav dekningsgrad av årsverk med kompetanse innen Miljøterapeut og pedagog, Aktivitør, Omsorgsarbeider og Helsefagarbeider (jfr. tabell 11).

Bindal sykehjem har 28 heldøgns omsorgsplasser, og plasser som er lokalisert i sykehjemmets gamle del trenger utbedring fordi de ikke tilfredsstiller dagens krav til universell utforming, størrelse, fellesareal, kontorplasser, smittevern og oppbevaring av medisin. Ressurstilgangen vil være en utfordring.

Ifølge rådmannen har fylkesmannen varslet at det vil bli gjennomført tilsyn på området i juni 2020. Fylkesmannen skal undersøke om kommunen gjennom systematisk styring sikrer at beboere på sykehjemmet får forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Under tilsynet vil fylkesmannen ha fokus på grunnleggende behov, herunder: Demensoppfølging, Ernæring, Aktivitet, felles og individuell, Medisinsk oppfølging og Brukermedvirkning.

Bindal kommune står overfor en markant økning i antall eldre. Kommunen står overfor en ytterligere endring i hvordan helse – og omsorgstjenestene skal driftes, færre av sektorens personale vil arbeide innenfor institusjonstjenester og flere vil yte helse- og omsorgstjenester i brukerens hjem. Bruk av velferdsteknologi vil stå sentralt. Koordinerende enhet (KE) vil få økt arbeidsbelastning som følge av en mer dynamisk saksbehandling.

Omstillingene i drift er i gang og i 2018 vedtok kommunestyret et viktig premiss i forhold til utbedring av Bindal sykehjem (sak 53/18):

Bindal kommune skal ha en dekningsgrad på ca. 16 % for sykehjemsplasser til befolkningen over 80 år frem til 2030. Dette medfører en reduksjon i antallet bemannede senger fra 28 til 23 på Bindal sykehjem. Dette tilsvarer ca. 1 årsverk og er allerede implementert i årsturnus for 2019. Fremtidens brukere av sykehjem vil ha større omsorgsbehov sammenlignet med dagens brukere.

Omstillingsprosjekt (Omstilling 2013) er gjennomført og omtalt under avsnitt 4.1.2.

Det er et krav at kommunen skal legge til rette for dagaktivitet for demente som bor hjemme.

Bindal kommune vedtok i sak 107/18 Habilitering – og rehabiliteringsplan for Bindal kommune 2019-2029. Planen inneholder blant annet analyse av dagens tilbud og tiltak for å møte framtidige behov.

Hjemmetjenesten har to avdelinger; hjemmetjenesten og miljøtjenesten.

På bakgrunn av økning i antall eldre, utfordringer i ressurstilgang og endringer i drift av helse- og omsorgstjenestene vurderer revisor risikoen på dette området til høy.

Psykiatri / psykisk helsevern og rus

Tabell 12. Psykiatri og rusomsorg

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (prosent)	0	0	0	6,8	12,4
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (helse- og omsorg) (antall)	7	6,7	6,9	7,9	4,9
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	10,4	10,1	10,3	11,8	9,1
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	0,1	0	0	3,8	3

Kilde:SSB

Bindal kommune har et høyt antall brukere innenfor psykiatri/psykisk helsevern i forhold til befolkningstallet.

Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer har vært null i hele perioden 2016-2018. Kommunen har relativt god dekning av årsverk av psykiatriske sykepleiere og årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid. Kommunen har i 2017 og 2018 ikke hatt dekning av årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid.

Kommunen har ifølge rådmannen ingen spesielle utfordringer knyttet til rusomsorg. Arbeidet med ruspolitisk handlingsplan ble ikke fullført i 2018. Bindal fortsetter sin deltakelse i ulike prosjekter i Ytre Namdal og har ytterligere systematisert sitt arbeid med administrasjon av skjenkeløyver. I prosjektet inngår interkommunal ruskoordinator. Regjeringen har signalisert behov for opptrapping innenfor rusfeltet.

På bakgrunn av relativt høyt antall brukere innenfor psykiatri/psykisk helsevern og manglende dekning av personer med videreutdanning i rusarbeid i Bindal, samt regjeringens signaler om behov for opptrapping på rusfeltet vurderer revisor risikoen på dette området til middels.

Funksjonshemmede og psykisk utviklingshemmede

Fram til 2025 forventes det at tjenestebehovene til psykisk utviklingshemmede vil innebære et behov i miljøtjenesten for tilrettelegging av 6 boenheter med bemanningsbase og 1 trening-/gjennomgangsleilighet. Det er nødvendig å opprettholde drift i flere bygg, samtidig som kommunen jobber med samlokalisering og nytt aktivitetssenter. Kommunen har et høyt antall brukere i forhold til befolkningstall. Ordningen med brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er en tjeneste som personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse har rett til å få.

Basert på informasjonen over vurderer revisor risikoen som lav.

Legetjeneste/ psykolog/ helsestasjon

Kommunen har hatt en vanskelig bemanningssituasjon innenfor legetjenesten, og dette har ført til at kommunen i en periode ikke har organisert legetjenesten i henhold til lovverket (har ikke hatt kommuneoverlege). Ifølge rådmannen er kommuneoverlege ansatt fra 1.1.2020. Arbeidet med å utrede interkommunal legevakt er satt i bero på grunn av kommunereformen. Ifølge rådmannen skal avtale om legevaktsamarbeid jobbes fram til budsjettmøtet i desember 2020.

Helsesøster har besøksdager på skolen og har elevsamtaler. Kommunen kjøper jordmortjenester og har 100 % oppmøte på helsestasjonen.

Bindal kommune har ergoterapeut, og KOSTRA-tall viser at kommunen har svært høy dekning av fysioterapitjenester. Habilitering – og rehabiliteringsplan 2019-2029 er vedtatt av kommunestyret sak 107/18.

Stortinget vedtok 8.juni 2017 at alle kommuner tilby psykologkompetanse innen 2020. Ifølge rådmannen er avtale med psykolog inngått.

På bakgrunn av informasjonen over vurderer revisor risikoen til lav.

4.2.4 Teknisk drift

Figur 7 oppsummer risikovurderingene innenfor teknisk drift. Under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

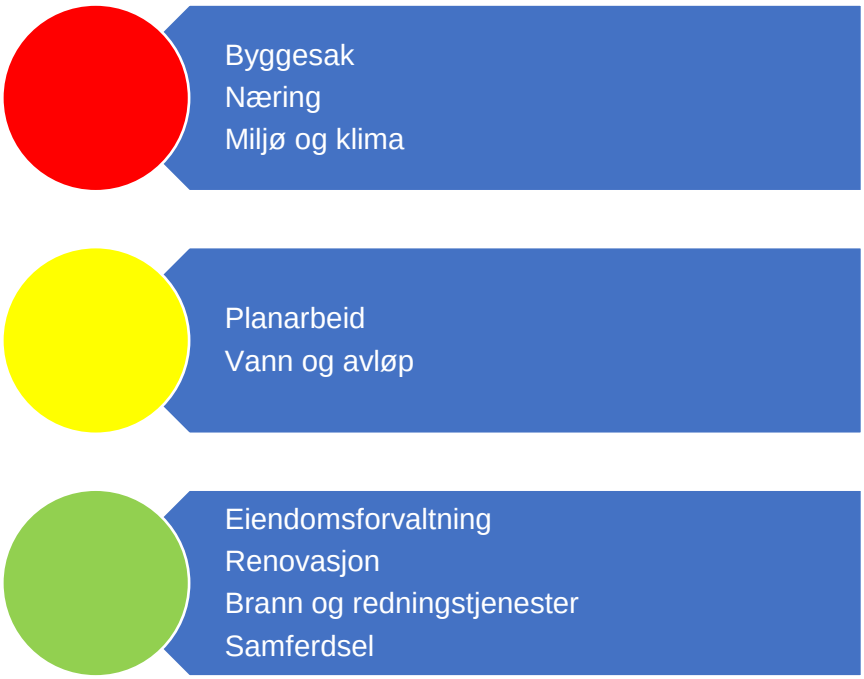

Figur 6. Risikovurdering teknisk

<u>Planarbeid</u>

Jfr. kommunens hjemmeside per januar 2020 har Bindal følgende planer:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2024
- Kommuneplanens arealdel 2004-2018
- Kommuneplanens handlingsdel 2017-2024
- Kommunedelplan for Bindalseidet
- Kommunedelplan for Terråk
- Boligplan 2018-2025 «Bo godt i Bindal»
- Strategisk helse- og omsorgsplan 2017-2030
- Trafikksikkerhetsplan 2019-2022

Kommuneplanens arealdel utløp i 2018 og er ikke revidert. Redusert bemanning over flere år innen plan- og utviklingssektoren har medført at de målsettinger man setter seg ikke nås og etterslep forsterkes.

På bakgrunn av utfordrende bemanningssituasjon over flere år og at kommunen er på etterskudd med revidering av kommuneplanens arealdel vurderer revisor risikoen på dette området til middels.

Byggesak

Tabell 13. Byggesak

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Byggesøknader i alt behandlet (antall)	32	29	34	1836	74668
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	17	40	16	26	20
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	30	66	77	40	37
Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	9	30	29	16	18

Kilde:SSB

Jfr. tabell 13 har gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesak med 12 ukers frist gått opp fra 30 til 77 dager i perioden 2016-2018. I 2018 lå behandlingstiden for saker med 12 ukers frist betydelig over saksbehandlingstiden for kommuner i KOSTRA-gruppe 5 og alle kommuner unntatt Oslo. Bindal har i perioden 2016-2018 hatt en betydelig økning i innvilgede saker som skjer gjennom vedtak av dispensasjon. I 2018 var denne andelen om lag 13 prosentpoeng høyere enn tilsvarende andel i KOSTRA-gruppe 5 og 11 prosentpoeng høyere enn kommuner i landet unntatt Oslo.

I 2018 ble det behandlet 12 søknader om dispensasjon hvorav fem av sakene gjaldt dispensasjon fra byggeforbudet langs sjøen. Øvrige saker gjaldt i hovedsak dispensasjon fra kommuneplanens arealdel, men en sak gjaldt dispensasjon fra reguleringsplan. Fire søknader ble innvilget på vilkår, mens 8 søknader ble innvilget uten særskilte vilkår.

På bakgrunn av økning i saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist og at høy andel av innvilgede saker skjer gjennom vedtak om dispensasjon vurderer revisor risikoen på dette området til stor.

Eiendomsforvaltningen

Tabell 14. Eiendomsforvaltning

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	10	8,8	9,6	9,3	9
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	8,9	8,29	9,13	8,76	5,12
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	617	625	573	564	562
Formålsbygg areal totalt	13106	12320	13236		

Kilde:SSB

Jfr. tabell 14 er utgifter til eiendomsforvaltning og vedlikehold, samt areal på formålsbygg per innbygger på nivå med sammenlignbare kommuner.

På denne bakgrunn vurderes risikoen til lav.

Vann og avløp

Tabell 15. Vann og avløp

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva.	4750	4750	4750	4583	3741
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0	0	0,06	..	0,69
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	23,9	27,5	27,7	..	29,5
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva.	2027	2027	2027	4218	4146
Andel fornyet kommunalt spillvannsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	..	..	..	..	0,56
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (prosent)	100	100	100	..	51,3

Kilde:SSB

Jfr. tabell 15 har årsgebyr for vannforsyning vært stabilt over tid og på nivå med gebyr i KOSTRA gruppe 5. Andelen fornyet kommunalt ledningsnett er svært lav. Årsgebyret for avløpstjenesten ligger betydelig under nivået i KOSTRA gruppe 5 og landsgjennomsnittet unntatt Oslo. Det foreligger ikke data om andel fornyet spillvannsnett.

Bindal kommune har både kommunale og private vannverk. Kommunen benytter ikke ekstern bistand til beregninger knyttet til VAR-området.

Vannkvalitet og beredskap knyttet til vannleveranser er et generelt risikoområde i alle kommuner.

Avløpsseksjonen vil, som følge av økt ekstremvær, være sårbar dersom beredskap, kapasitet og vedlikehold ikke er tilfredsstillende.

Med bakgrunn i lav andel fornying av kommunalt ledningsnett, lavt årsgebyr for avløpstjenesten og mangel på informasjon om andel fornyet spillvannsnett vurderer revisor risikoen på dette området til middels.

Renovasjon

Tabell 16. Renovasjon

Nøkkeltall	Bindal			Kostra-gruppe 05	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	4120	4120	4120	3267	2854
Andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling (prosent)	44	47,8	49,6	38,3	40

Kilde:SSB

Kommunen er deleier i Midtre Namdal Avfallsselskap IKS. Det ble i 2019 gjennomført forvaltningsrevisjon i selskapet. Forvaltningsrevisjonen konkluderer med at praksis for beregning renovasjonsgebyret er i tråd med selvkostprinsippet, men at dokumentasjon for beregning av gebyrpåslaget ikke er i samsvar med kravene til selvkostberegning.

På bakgrunn av at det nylig er gjennomført forvaltningsrevisjon av dette området vurderes risikoen til lav.

Brann- og redningstjenester

Bindal kommune deltar i interkommunal samarbeidsordning når det gjelder akutt forurensning. Til tross for flere forsøk har det ikke lyktes å få i gang en samarbeidsløsning innen brann og redning, og kommunen kjøper feiertjenester.

Bindal brannvesen har utfordringer med rekruttering, men det er flere som søker nå enn tidligere. Situasjonen har vært stabil i 2018, men utfordringen er at mange av brannmannskapene arbeider utenfor kommunen og ikke er tilgjengelig i den grad som hadde vært ønskelig.

Risikoen innen dette området vurderes til lav.

Samferdsel

I 2018 er det utført reasfaltering av ca. 4500 kvadratmeter kommunal vei og det er foretatt generelt vedlikehold av veinettet. Jfr. årsmelding 2018 har Bindal kommune lave driftskostnader knyttet til drift og vedlikehold av kommunale veier sammenlignet med kommuner i KOSTRA-gruppe 5 og landet unntatt Oslo.

Risikoen på dette området vurderes til lav.

Næring

Næringsplan er innarbeidet som en del av kommuneplanens samfunnsdel (2014-2024).

Bindal kommune har fått omstillingsstatus og det er Bindal Utvikling AS som har ansvar for å gjennomføre omstillingsprogrammet. Omstillingsprosjektet skal gå over 6 år (2015-2020) og har en årlig ramme på 4 mill. kr. Bindal kommune bidrar med 1 mill. kr. pr. år, mens Nordland fylkeskommune bidrar med 3 mill. kr. pr år.

Bindal kommune mangler retningslinjer for behandling av konsesjonssøknader i landbruket.

Skjønnsmessig vurderer revisor risikoen knyttet til måloppnåelse i Omstillingsprosjektet til høy. (jfr. også kapittel 4.3.2).

Miljø og klima

Både internasjonalt og nasjonalt er det en erkjennelse av at vi har felles utfordringer knyttet til håndtering av klima og miljø (eksempelvis Parisavtalen). Både effekter av klimaendringene og omstillingen til lavutslippssamfunnet representerer risikoer for kommunene og lokalt næringsliv. Det er derfor viktig at klimarisiko tas inn i den kommunale planleggingen på alle tjenesteområder og nivåer. Høsten 2018 kom det nye statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning som skal legges til grunn ved kommunal planlegging og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven.

Ifølge rådmannen har kommunen søkt om skjønnsmidler til prosjektet «Klima og FNs bærekraftmål – hva er utfordringsbildet i kommunene på Sør-Helgeland, og hvilke lokale satsingsområder kan bidra til nasjonal måloppnåelse i det grønne skiftet?». Ifølge rådmannen underbygger søknaden at regionen er klar over at de har mye ugjort på dette området.

Bindal kommune opplever miljøsaker, og særlig saker knyttet til hensetting av avfall som kan virke skjemmende eller være til skade/ulempe for miljøet, som ressurskrevende.

Konsekvenser av klimaendringene kan ligge langt fram i tid, men krever samtidig handling/tilpasning fra kommunens side allerede i dag. Etter revisors skjønn er det stor risiko for at kommunen ikke fullt ut tar inn over seg konsekvenser av klimaendringer i planleggingen.

4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER

I figur 7 er risikovurderingene knyttet til kommunen sine eierinteresser oppsummert og grunnlaget for vurderingene er nærmere vurdert i fortsettelsen.

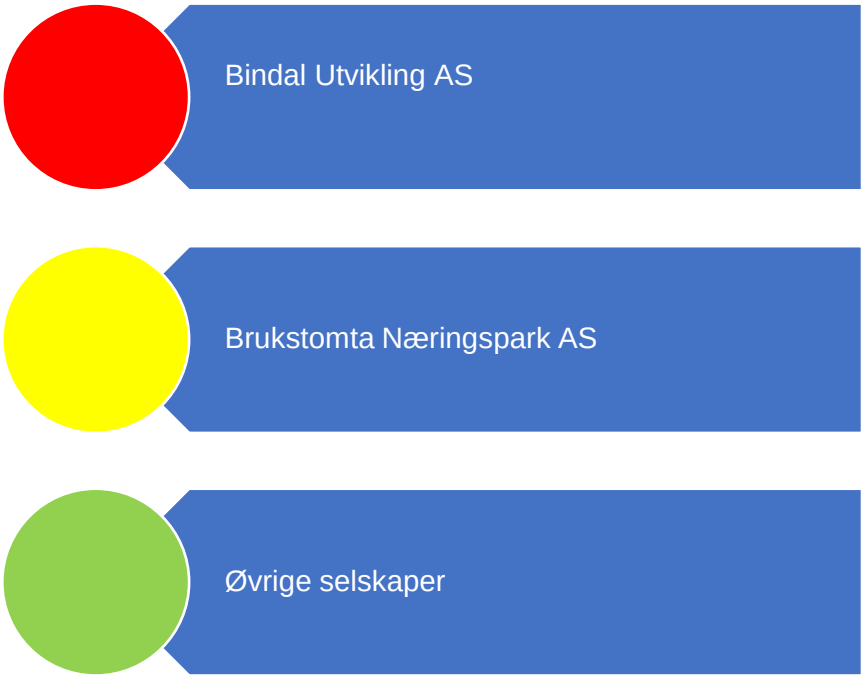

Figur 7. Risikovurdering eierskap

Bindal kommune har eiermelding fra 2016. Eiermelding rulleres i hvert 4.år. Eierskapsmeldingen inneholder overordnede prinsipper for hvordan eierskap skal utøves, presentasjon av ulike selskaps – og samarbeidsformer, og til en viss grad formål og strategier for det enkelte selskap.

Bindal kommune har, men noen få unntak, forholdsvis små eierandeler i de ulike selskapene. For Brukstomta Næringspark AS og Bindal Utvikling AS er ordfører og rådmann observatører i styret.

Jfr. noteopplysninger har Bindal kommune følgende eierskap:

- IKS'er:
  - Namdal rehabilitering IKS (eierandel 3,8 %)
  - Midtre Namdal Avfallsselskap IKS (eierandel 4,9 %)
- AS og ASA
  - Bindal Utvikling AS (100 %)
  - Brukstomta Næringspark AS (100 %)

    - Horn Gass AS (11 %)
    - Terråk Servicesenter AS (10 %)
    - Helgeland Reiseliv AS (2,79 %)
    - Helgeland Industrier AS (2,5 %)
    - Vega Skjærgårdspark AS (0,6 %)
    - Kommunekraft AS (0,31 %)
    - Samisk Avis AS (0,04%)
    - Torgar AS (613 aksjer)
    - Torghatten ASA (0,07 %/ 0,136 %)
- SA
    - Revisjon Midt-Norge SA

4.3.1 Eierskapskontroll

Bindal kommune eier 100 % av aksjene i Brukstomta Næringspark AS og Bindal Utvikling AS.

Jamfør kap. 4.2.4 og avsnitt om næring har Bindal Utvikling AS hatt ansvar for å gjennomføre omstillingsprogrammet som avsluttes i 2020. Ressursbruken i omstillingsprosjektet har vært høy over flere år og etter revisors skjønn er det stor risiko knyttet til måloppnåelse i denne typen prosjekter. Måloppnåelse i Bindal Utvikling AS arbeid med omstillingsprosjektet vil derfor være aktuelt for forvaltningsrevisjon.

Med bakgrunn i at kommunen er eneeier vurderer revisor risikoen knyttet til eierskap i Brukstomta Næringspark AS til middels. Med bakgrunn i at kommunen er eneeier og selskapet har disponert betydelige ressurser i tilknytning til ansvar for gjennomføring av Omstillingsprosjektet vurderer revisor risikoen for Bindal Utvikling AS til høy.

4.4 FORSLAG TIL TEMA FOR FORVALTNINGSREVISJON

Tabellen nedenfor gir forslag til tema for forvaltningsrevisjon i uprioritert liste basert på revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Tabell 17. Forslag til tema for forvaltningsrevisjon (uprioritert)

Område	Risiko/formål
Offentlige anskaffelser	Anskaffelse ifm. utbedring av sykehjem
Arbeidsgiverpolitikk, ledelse og kompetanseutvikling	Rekruttering og kompetanse i pleie og omsorg
Helse og omsorg	Organisering, ressurstilgang og kvalitet i helse og omsorg
Byggesak	Saksbehandling etter plan og bygningslov
Næring	Ressursbruk og måloppnåelse i omstillingsprosjektet
Miljø og klima	Integrering av klima- og miljøhensyn i kommunal planlegging
Eierskap	Selskapskontroll med forvaltningsrevisjon av Bindal utvikling AS

KILDER

Bindal kommune: Årsmelding 2017

Bindal kommune: Årsmelding 2018

KOSTRA-statistikk

Intervju/spørreskjema

Bindal kommune: Fra omsorg til mestring. Strategisk omsorgsplan 2017-2030

Årsbudsjett 2018

Habilitering – og rehabiliteringsplan for Bindal kommune 2019-2029

Tilstandsrapport for skolen 2018

Tiltaksdel 2018

Budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022

Budsjett og økonomiplan 2020 -2023

KS statistikk om sykefravær

VEDLEGG 1 METODE

Datagrunnlag

Kommunale dokumenter

Ulike kommunale dokumenter inngår i datagrunnlaget. En fullstendig oversikt over kilder vi har benyttet oss av finnes i kildelisten.

Statistikk

Det er hentet inn statistikk fra SSB basert på kommunene sin rapportering til KOSTRA. Bruken av KOSTRA-tall sikrer et likt grunnlag fra år til år og mellom kommuner. Dette forutsetter riktig rapportering fra kommunene. På noen variabler kan tallene avvike mellom KOSTRA og kommunenes egne tall. Dette kan skyldes at beregningsgrunnlaget kan være noe annerledes. De tallene som presenteres er hentet fra SSB sin KOSTRA-statistikk uten at det er gått nærmere inn på beregningene.

Eksterne dokumenter

Eksterne dokumenter omfatter eksempelvis beskrivelser av generelle risikoområder for kommunene, tilsynsrapporter og medieoppslag. Se kildelisten for utfyllende informasjon.

Intervju i kommunene

I risikovurderingen har revisor benyttet data fra intervju med kommuneledelsen.

Vurderinger

Vurdering av risiko- og vesentlighet

Basert på de innsamlede data gjøres det vurderinger på ulike tjenesteområder, økonomi og kommunale driftsområdet. Vurderingene baserer seg på en vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer og hvilken konsekvens det gir. I vurderingene benyttes en kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens. Tabell en gir en nærmere beskrivelse av ulik grad av sannsynlighet og tabell to forklarer beskrivelsen av ulik grad av konsekvens.

1. Vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer:

- Kompleksitet på området (iboende risiko)
- Risikoreduserende tiltak på området fra kommunen eller andre kontrollorgan vurderes ut fra hvor stort fokus det er på området / tjenesten.

2. Vurdering av mulig konsekvens (alvorlighetsgrad) hvis et forhold inntreffer:

- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for innbyggerne. Hvor mange blir berørt og hvor alvorlige er konsekvensene.
- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for kommunen som organisasjon. Konsekvensene kan være relatert til økonomi, omdømme eller eksterne rammebetingelser.

Tabell 18. Beskrivelse av sannsynlighet

Valideringsord	Beskrivelse
Lite sannsynlig	Svært tvilsomt
Mindre sannsynlig	Tvilsomt
Sannsynlig	Det er indikasjoner på
Meget sannsynlig	Vi tror at
Svært sannsynlig	Vi er overbevist om

Tabell 19. Beskrivelse av konsekvens

Valideringsord	Beskrivelse	Eksempel
Ubetydelig konsekvenser	Ufarlig	Mindre feil, eller overtredelse av internt regelverk som på kort sikt ikke vesentlig truer kommunens produktivitet, måloppnåelse eller tjenester til borgerne.
Mindre alvorlig konsekvenser	Farlig/lite alvorlig	Mangelfull forvaltning der konsekvensene ikke nødvendigvis er alvorlige. Dette kan gjelde feil og mangler som har økonomiske konsekvenser, mindre overtredelse av internt regelverk og lov, eller saker som er tatt opp tidligere og som fortsatt ikke er rettet opp.
Alvorlige konsekvenser	Kritisk/alvorlig	Kun til dels alvorlige konsekvenser, men gjelder saker med prinsipiell eller stor betydning. Misligheter og lovbrudd
Meget alvorlige konsekvenser	Meget kritisk Meget alvorlig	Meget alvorlige brudd på lov eller reglement, eller andre feil og mangler der summen av dette er så stor at dette må ansees som alvorlig i seg selv. Svindel og lovbrudd med konsekvenser
Svært alvorlige konsekvenser	Katastrofalt Svært alvorlig	Fare for liv og helse Korrupsjon og lovbrudd med store konsekvenser

Risiko- og vesentlighetsvurderingen graderes til lav, middels og høy risiko. Figuren nedenfor beskriver kombinasjonen av sannsynlighet og konsekvens som utgjør risikovurderingen. Rød farge indikerer høy risiko og behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer middels risiko, og kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon. Grønn farge indikerer lav risiko og et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

Sannsynlighet	Konsekvens				
	Ubetydelig konsekvenser	Mindre alvorlig konsekvenser	Alvorlige konsekvenser	Meget alvorlige konsekvenser	Svært alvorlige konsekvenser
Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig					
Sannsynlig					
Lite sannsynlig					
Usannsynlig					

Figur 8. Kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens

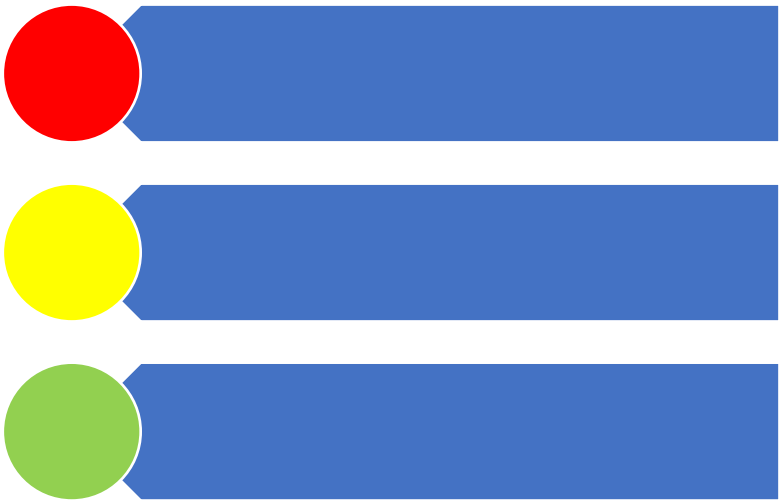

Figur 9. Risikovurdering

Risikovurderingene er oppsummert i figur to og visualisert som trafikklys. Vurderinger som fører til henholdsvis lav, middels og høy risiko plasseres der de hører til i figuren.

Innen enkelte områder har vi valgt å fokusere på KOSTRA-tall og herunder kommunens ressursbruk vurdert opp mot sammenligningsgruppa i KOSTRA og landsgjennomsnittet, og sett på kommunens utvikling over år. Dersom kommunen innen et område synes å bruke

mindre ressurser enn sammenlignbare kommuner, kan dette bety at kommunens tjenester ikke er i samsvar med lov og forskrifter eller kommunens egne vedtak. Dette kan i sin tur medføre at innbyggernes behov ikke fullt ut ivaretas. På den annen side kan nevnte forhold også innebære at ressursene er bedre utnyttet i kommunen enn i sammenlignbare kommuner. Et sikrere svar på hva lavere ressursbruk reelt sett bunner i, vil kreve en grundigere gjennomgang av angjeldende områder.

Vurdering av metoden

Risiko- og vesentlighetsvurderingen er ikke uttømmende for alle deler av kommunens virksomhet, men er overordnet med tanke å identifisere områder hvor det kan være relevant å gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Vurderingene baseres på generelle risikoer for kommune-Norge, særtrekk ved den enkelte kommune og tilgjengelig informasjon om og fra kommunen som, men går ikke i detaljer på enkeltområder. Vurderingene er gjort med utgangspunkt i begrenset informasjon på et overordnet nivå og har ikke gått nærmere inn i for eksempel ulike tjenesteområder. Kommunale dokumenter og statistikk gir et godt grunnlag på et overordnet nivå. I tillegg har revisor intervjuet eller vært i kontakt med kommunen for å innhente data. Vurderingene er et øyeblikksbilde, noe som betyr at det skjer eller kan avdekkes forhold i kommunen i etterkant, som det ikke var mulig å forstå ut fra vurderingene som ble gjort.

Hovedkontor: Brugata 2, 7715 Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no